

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Lublinie**

Lublin, dnia 12 marca 2010 r.

**Ksiądz prof. dr hab. Stanisław Wilk
Rektor Katolickiego Uniwersytetu
Lubelskiego im. Jana Pawła II
w Lublinie**

LLU-410-44-03/2009

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (j.t. Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli - Delegatura w Lublinie, przeprowadziła w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, zwanym dalej „KUL” kontrolę realizacji projektu indywidualnego pn. Budowa Gmachu Naukowo-Dydaktycznego Biotechnologii (dalej: Projekt), współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej (PORPW), w latach 2007 – 2009.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 24 lutego 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Księdzu Rektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania KUL w kontrolowanym zakresie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Podstawą tej oceny było:

- przygotowanie Projektu do realizacji i złożenie wniosku o jego dofinansowanie zgodnie z pre-umową, zawartą z Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) w dniu 31 marca 2008r. - z uwzględnieniem aneksu z dnia 30 lipca 2008r.

- udzielenie zamówień publicznych na roboty budowlane realizowane w ramach Projektu oraz na dostawę aparatury i sprzętu laboratoryjnego zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały na:

- podjęciu realizacji robót budowlanych z opóźnieniem w stosunku do terminów ustalonych w harmonogramie rzeczowo-finansowym ustalonym w umowie o dofinansowanie, zawartej z PARP w dniu 12 grudnia 2008r.,
- niezgodnym ze stanowiskiem PARP rozliczeniu kosztów zakupionej aparatury i sprzętu laboratoryjnego,
- niewykorzystaniu w 2009 r. pełnej planowanej kwoty dofinansowania,
- zaniżeniu – na etapie zgłaszania Projektu do realizacji - szacunkowej wartości robót budowlanych w stosunku do opracowanych później kosztorysów inwestorskich i umowy zawartej z wykonawcą.

Etap przygotowania Projektu zrealizowany został zgodnie z warunkami pre-umowy z dnia 31.03.2008r., przy czym planowany pierwotnie termin złożenia wniosku o dofinansowanie (do końca czerwca 2008r.) został aneksem przesunięty o dwa miesiące (do 31 sierpnia 2008r.). Powodem tego było nieuzyskanie w pierwotnie planowanym terminie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach inwestycji, którą otrzymano 23 lipca 2008r. Pozostałe wymogi pre-umowy, w tym m.in.: opracowanie studium wykonalności, projektu architektoniczno – budowlanego, programu funkcjonalno – użytkowego, były zrealizowane zgodnie z harmonogramem ustalonym w pre-umowie.

Prawidłową realizację postanowień pre-umowy potwierdziła kontrola przeprowadzona przez PARP w dniach 29 – 30 lipca 2009 r., w wyniku której nie stwierdzono nieprawidłowości.

Szacunkowa całkowita wartość Projektu, określona w pre-umowie na kwotę 26.000.000 zł, została na tym poziomie utrzymana w umowie o dofinansowanie Projektu. Zwiększeniu na etapie realizacji uległa natomiast wielkość dofinansowania, ustalona w umowie z dnia 12 grudnia 2008r. na kwotę 23.501.078 zł (90,39% całkowitej wartości), a aneksem z dnia 26 października 2009r. – zwiększona do wysokości 25.178.135 zł (96,84%).

Dotychczasowa realizacja Projektu generalnie przebiegała zgodnie z harmonogramem rzeczowo – finansowym ustalonym w umowie o dofinansowanie, z uwzględnieniem aneksów z dnia 12 marca i 26 października 2009 r.

¹ (Dz. U z 2007 r. nr 223, poz. 1655 ze zm.)

Realizację robót budowlanych rozpoczęto wprawdzie z miesięcznym opóźnieniem (w IV zamiast III kwartale 2008r.), ale było to spowodowane długotrwałym postępowaniem odwoławczym w sprawie rozstrzygnięcia przetargu ograniczonego, przeprowadzonego celem wyboru wykonawcy budowy Gmachu Biotechnologii. Postępowanie przetargowe, rozpoczęte 6 marca 2009r., zostało zakończone w dniu 7 października 2009r. wydaniem wyroku Krajowej Izby Odwoławczej, która potwierdziła prawidłowość przeprowadzonego przez KUL postępowania. Umowę z wybranym wykonawcą inwestycji (WARBUD S.A. w Warszawie) podpisano w dniu 21.10.2009 r., ustalając w niej m.in. wynagrodzenie brutto w wysokości 25 116 230,28 zł oraz termin wykonania zadania do 15.06.2012 r. Dotrzymanie tego terminu powinno pozwolić na ostateczne zakończenie całego Projektu w czasie zaplanowanym w umowie z PARP, tj. do 30 września 2012 r. Na koniec 2009r. zaawansowanie robót wynosiło ok. 10%.

Zakupu aparatury i sprzętu laboratoryjnego dokonano zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym zmienionym aneksem z dnia 12 marca 2009r. do umowy dofinansowania. W harmonogramie do umowy podstawowej zakupy te były zaplanowane na I i II kw. 2012 r., ale na wniosek KUL termin realizacji tego zadania przyspieszono, ustalając go na III-IV kwartał 2009r. Dostawy zostały zrealizowane i sfinansowane w okresie od 11 do 23 grudnia 2009r., na podstawie 56 umów na łączną kwotę 5.909.146,96 zł, zawartych po przeprowadzeniu 4 postępowań w trybie przetargu nieograniczonego.

Kontrola dokumentacji postępowań przetargowych, dotyczących zlecenia wykonawstwa robót budowlano-montażowych oraz dostaw sprzętu laboratoryjnego (łącznie pięć postępowań), wykazała, że zostały one przeprowadzone z zachowaniem przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych. Dotrzymany też był umowny obowiązek informowania PARP o miejscu i czasie pracy komisji przetargowych.

Wnioski o przekazanie transz dofinansowania składane były i płatności realizowane w I i II kw. 2009 r. zgodnie z założonym w umowie harmonogramem płatności. Odstępstwa od harmonogramu (zmienionego aneksem z dnia 12.03.2009r. do umowy) nastąpiły w III i IV kw. 2009 r. wskutek przesunięcia wypłaty części zaliczki. W harmonogramie zaplanowano mianowicie wypłatę w III kw. 2009 r. zaliczki w wysokości 7.584.114 zł, ale wniosek KUL w tej sprawie został zrealizowany częściowo - do wysokości 1.477.946,44 zł (19,5%). Pozostała kwota (5.913.549,48 zł) została przekazana przez PARP w IV kw. – na podstawie wniosku KUL z dnia 02.12.2009r.

Ogółem w 2009r. KUL uzyskał dofinansowanie Projektu w formie: refundacji poniesionych wydatków na sumę 400.894,18 zł oraz trzech zaliczek w łącznej kwocie

7.407.265,29 zł, z których do końca 2009 r. rozliczył 7.402.862,77 zł, a rozliczenie na pozostałą kwotę 4.402,52 zł przekazał do PARP w dniu 15.01.2010r. Łącznie uzyskane dofinansowanie było niższe od założonego w harmonogramie (9.157.581 zł) o kwotę 1.349.421,53 zł (14,7%). Otrzymane środki stanowiły 31% ogólnej umownej wartości dofinansowania i wykorzystane zostały na pokrycie kosztów związanych z realizacją zadań ujętych w harmonogramie rzeczowo-finansowym.

Zasadnicza część uzyskanych środków dofinansowania (5.909.146,96 zł – 75,7%) została wydatkowana na zakup aparatury, przeznaczonej na wyposażenie laboratoriów w Gmachu Naukowo-Dydaktycznym Biotechnologii, budowanym w ramach Projektu - z planowanym terminem zakończenia do 30.09.2012r. Wcześniejszy niż pierwotnie planowano zakup wyposażenia oraz jego montaż w istniejącym budynku Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego nastąpiły za zgodą PARP wyrażoną w piśmie z dnia 15 kwietnia 2009 r. – z zastrzeżeniem, że za wydatek kwalifikowalny w ramach Projektu zostaną uznane koszty instalacji aparatury jedynie w budynku docelowym, a koszt wcześniejszego jej zainstalowania w innym budynku stanowić będzie „koszt własny Beneficjenta”.

Mimo tego zastrzeżenia KUL na żadnym etapie postępowania w sprawie udzielenia zamówienia na dostawy aparatury nie zapewnił wyodrębnienia kosztów montażu z ogólnej wartości dostaw. Nie uwzględnił tego w dokumentacji przetargowej (SIWZ) i nie żądał od dostawców na etapie składania ofert, zawierania umów, ani wystawiania faktur. Także w rozliczeniach środków dofinansowania Projektu, wbrew stanowisku PARP, zaliczył do kosztów kwalifikowalnych całą wartość dostaw wynikającą z faktur dostawców – łącznie z kosztami montażu aparatury w budynku innym niż zaplanowano w Projekcie. W ocenie NIK działanie to stanowiło naruszenie zasady legalności postępowania. Dowody potwierdzające ten sposób rozliczenia (m.in. umowy z dostawcami, protokoły odbioru, faktury dostawców i dowody zapłaty) załączone były do rozliczeń zaliczki otrzymanej na zakup aparatury (wnioski z dnia 18 i 24 grudnia 2009 r.) i zostały przez PARP zaakceptowane bez uwag.

NIK pozytywnie ocenia realizację przez KUL zawartych w pre-umowie i umowie o dofinansowanie obowiązków natury formalnej, takich jak: terminowe powołanie Pełnomocnika ds. Przygotowania Projektu, terminowe przekazywanie do PARP sprawozdań o przebiegu procesu przygotowania Projektu (§ 7 ust. 1 pre-umowy), prowadzenie wyodrębnionej ewidencji księgowej i rachunku bankowego Projektu (§ 11 ust. 1 i 2 umowy o dofinansowanie). NIK nie wnosi też uwag do realizacji takich umownych obowiązków jak:

przekazywanie we wnioskach o płatność rzetelnych informacji o przebiegu realizacji Projektu oraz osiąganych wskaźnikach rezultatu i produktu, potwierdzanie zapotrzebowania na środki na kolejne 4 kwartały oraz dokumentowanie wysokości poniesionych wydatków.

Jako niekorzystne NIK ocenia nierzetelne oszacowanie wartości kosztorysowej na etapie zgłaszania Projektu do realizacji w ramach PORPW. Określona wówczas szacunkowa wartość Projektu w wysokości 26.000.000 zł, w tym roboty budowlano-montażowe i instalacyjne – 18.000.000 zł, została utrzymana w umowie o dofinansowanie, podczas gdy wartość tych robót według umowy z wykonawcą budynku Biotechnologii wynosi 25.116.230,28 zł, tj. o 7.116.230,28 zł (39,5%) więcej. Dodatkowo roboty niezlecone wykonawcy budynku, a wynikające z projektów: budowlanego i wykonawczego (wykonanie przyłączy i zagospodarowanie terenu), wycenione zostały w kosztorysach inwestorskich na kwotę 1.923.282,15 zł. Łączne koszty realizacji inwestycji według aktualnej dokumentacji KUL wynoszą 35.039.512,43 zł, tj. o 9.039.512,43 zł (25,79%) więcej niż przyjęto w umowie o dofinansowanie Projektu. Uczelnia do czasu zakończenia kontroli nie ustaliła źródeł sfinansowania nadwyżki kosztów ponad wartość Projektu.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) podjęcie działań w celu ustalenia kosztów montażu aparatury laboratoryjnej w budynku Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego oraz dokonania korekty rozliczenia kosztów kwalifikowalnych związanych z zakupem tej aparatury stosownie do stanowiska PARP,
- 2) przestrzeganie harmonogramu płatności w zakresie wykorzystywania środków dofinansowania,
- 3) zabezpieczenie źródeł sfinansowania kosztów realizacji Projektu przewyższających wartość przyjętą w umowie o dofinansowanie.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Księdza Rektora, w terminie miesięcznym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Księdzu Rektorowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.